

TOIMINTASUUNNITELMA

1.1.–31.12.2027



KÄPY
Lapsikuolemaperheet ry
Vertaistukea suruun

Käpy Lapsikuolemaperheet ry

Tampellan esplanadi 8 B LH35

33100 Tampere

toimisto@kapy.fi

www.kapy.fi

SISÄLTÖ

YLEISTÄ.....	3
TUKITOIMINTA	4
VAPAAEHTOISTEN KOULUTTAMINEN JA TYÖNOHJAUKSELLINEN TUKI.....	10
JÄSENASIAT	13
VAIKUTTAMINEN VIESTINNÄN KAUTTA	15
KUOLLEIDEN LASTEN MUISTOPÄIVÄN KAMPANJA.....	17
TALOUS.....	18
EDUNVALVONTA, VAIKUTTAMINEN JA ASIANTUNTIJATOIMINTA.....	19
SUREVAN KOHTAAMINEN -TOIMINTA.....	21

YLEISTÄ

Käpy Lapsikuolemaperheet ry (Käpy ry) on valtakunnallinen vertaistukiyhdistys, joka tarjoaa vertaistukea suruun ja edistää lapsikuolemaperheiden hyvinvointia ja asemaa yhteiskunnassa.

Muutama lapsensa kuoleman kokenut henkilö perusti yhdistyksen vuonna 1991 tukemaan kätkytkuoleman kokeneita perheitä. Myöhemmin toiminta on laajentunut, ja nyt tukea tarjotaan lapsen kuolinsyystä riippumatta. Käpy ry tarjoaa lapsikuolemaperheille yhteisön, johon voi kuulua ja josta voi saada tukea omaan tilanteeseensa yksilöllisesti ja luottamuksellisesti.

Vertaistukea on saatavilla ensisijaisesti vanhemmille ja perheille, joiden lapsi on kuollut raskauden myöhäisessä vaiheessa, vauvana, lapsena, nuorena tai nuorena aikuisena. Kaikki lapsensa menettäneet perheet voivat olla yhteydessä Käpyyn.

Yhdistyksen avoimet vertaistukiryhmät kokoontuvat eri puolilla Suomea. Yhdistys välittää tukihenkilöitä ja järjestää tapaamisia lapsensa menettäneille vanhemmille paikallisesti ja verkossa. Tukea on saatavilla myös isovanhemmille ja sisaruksille. Yhdistyksen vapaaehtoisina toimii sekä lapsen menettäneitä vanhempia että lapsenlapsen menettäneitä isovanhempia. Yhdistyksen toimintaa ei olisi olemassa ilman 170 vapaaehtoisen joukkoa, ja heidän kouluttamisensa ja tukemisensa onkin tärkeä osa yhdistyksen ydintehtävää. Vapaaehtoiset toimivat muun muassa tukihenkilöinä, ryhmänohjaajina ja kokemusasiantuntijoina.

Käpy ry edistää lapsikuolemaperheiden yhteiskunnallista asemaa ja jakaa tietoa, jotta lapsen menettäneet saisivat nykyistä paremmin tukea. Yhdistys toimii keskustelun avaajana ja ylläpitäjänä lapsikuolemaperheiden tilanteista ja tarpeista yhteiskunnassamme tekemällä edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä muun muassa seuraaviin aiheisiin liittyen: suruvapaa kaikille alaikäisen lapsen menettäneille, oikeus merkitä ja nimetä kuolleena syntynyt lapsi virallisesti väestörekisteriin, lapsen kuoleman jälkeisen kriisiavun järjestelmällisen tarjoamisen kehittäminen, työhön paluuseen liittyvät käytänteet lapsen kuoleman jälkeen sekä ammattilaisten tietotaidon lisääminen surevan kohtaamisesta ja tukemisesta.

Yhdistys on julkaissut kirjallista tukimateriaalia lapsen kuoleman kokeneille perheille sekä oppaan surevan lapsen tukemisesta. Tietoa toiminnasta ja vertaistuesta jaetaan myös yhdistyksen lehden ja verkkosivujen välityksellä.

Suomessa kuolee vuosittain alle 20-vuotiaita lapsia noin 450 ja 20–29-vuotiaita noin 400.

Tietoa niin sureville kuin ammattilaisille löytyy Käpy ry:n verkkosivuilta www.kapy.fi.

Käpy ry:n tärkeimmät arvot

Kuolleen lapsen arvostus

Yksilöllisen surun kunnioitus

Toivo ja usko tulevaisuuteen

Käpy ry:n visio 2035

Lapsen kuoleman kokeneet eivät jää surun kanssa yksin. Kriisi- ja keskusteluapua saa nopeasti, kattavasti ja riittävän pitkäkestoisesti.

Suomen laki mahdollistaa ansiosidonnaisen suruvapaan kuolleen lapsen vanhemmille ja kuolleen syntyneen lapsen nimeämisen väestörekisteriin.

TUKITOIMINTA

Strateginen linjaus 2025–29: Monipuolistamme ja kehitämme vertaistukea ja vertaistuen tukipolkuja siten, että tukea on tarjolla yhä useammalle henkilölle ja perheelle heidän moninaisiin tarpeisiinsa vastaten.

Tukitoiminta on yhdistyksen keskeisin toimintamuoto. Noin 170 yhdistyksen jäsentä toimii Käpy ry:n koulutettuina vapaaehtoisina, ja heidän ansiostaan perheille voidaan tarjota vertaistukea.

Vuosittain kuolee noin 850 alle 29-vuotiasta lasta, nuorta ja nuorta aikuista. Tavoitteena on tavoittaa tukipuhelimen ja tukisähköpostin välityksellä noin 25 % uusista lapsikuolemaperheistä. Lapsen menettäneet tarvitsevat tukea usein vuosia menetyksen jälkeen, joten uusien

yhteydenottojen lisäksi vertaistukeen osallistuu vuosittain paljon myös aiemmin lapsensa menettäneitä. Näiden 25 prosentin lisäksi monet osallistuvat toimintaan ilman tukiyhteydenottoa toimistolle, esim. avoimiin vertaistukiryhmiin tai tapahtumiin.

Vuonna 2027 kehitetään edelleen vertaistukitoimintaa, vapaaehtoistoimintaa ja tapahtumajärjestämistä, jotta entistä useammat perheet voivat saada yhdistyksen tarjoamaa tukea ja kokea tulleen huomioiksi tukitarjonnassa. Kaikille ei pystytä järjestämään tarkasti kohdennettua vertaistukea menetykseen (esim. harvinaisemmasta kuolinsyystä johtuen). Yhdistyksen toiminta on kasvanut vuosien aikana paljon. Onkin tärkeää keskittää resurssit vaikuttavaan toimintaan niin, että mahdollisimman monelle voidaan tarjota tukea vuoden aikana – samaan aikaan huomioiden kohdennetut ja yksilölliset tarpeet mahdollisimman hyvin.

Vuonna 2027 kehitetään edelleen vertaistukimuotoja, jotta jokainen yhdistykseen yhteyttä ottava voisi löytää itselleen sopivan tukimuodon avointen vertaistukiryhmien, tukihenkilötoiminnan, tapaamisten sekä vertaistukipäivien ja -viikonloppujen joukosta. Yhtenä tärkeänä kohderyhmänä ovat isät, joiden saamaa vertaistukea edelleen pyritään vahvistamaan.

Vapaaehtoisten tuen vahvistamista ja useiden aiemmin satunnaisten (erityisesti lasten ja nuorten) vertaistukimuotojen vakiinnuttamista jatketaan. Yhteistyötä eri järjestöjen ja julkisen sektorin kanssa jatketaan, minkä ansiosta jatkossa yhä useampi perhe voi saada yhdistyksen kautta laadukasta tukea.

Toimiston tukipuhelin ja tukisähköposti

Tukiyhteydenoton voi tilata joko tekstiviestillä, WhatsApp-viestillä, sähköpostitse tai verkkosivujen yhteydenottolomakkeen kautta. Sähköisesti saapuneen yhteydenoton jälkeen yhteydenottajien kanssa sovitaan puhelu aika joko sähköpostilla tai tekstiviestillä sopivaan ajankohtaan heidän toiveensa mukaisesti. Lisäksi yhteydenottajalle lähetetään heti sähköpostilla kirjallista tietoa yhdistyksen tarjoamasta vertaistuesta etukäteen tutustuttavaksi. Näin perheellä on aikaa tutustua kirjalliseen materiaaliin ja vertaistukimuotoihin jo ennen puhelua. Toimintatavan ansiosta puhelun aikana pystytään paremmin keskustelemaan perheen tilanteesta ja vastaamaan vertaistukeen liittyviin kysymyksiin.

Lapsen menettäneen ensikontakti yhdistykseen

- Surevalle yhteydenottaminen pyritään tekemään mahdollisimman helpoksi.
- Tukisähköposti päivystää lähes päivittäin.
- Verkkosivujen yhteydenottolomakkeet käsitellään parin päivän viiveellä.
- Puhelun aikana kartoitetaan perheen yksilöllinen tuen tarve, validoidaan lapsensa tai lapsenlapsensa menettäneen vanhemman tai isovanhemman kokemuksia ja kerrotaan vertaistuen (ja muun tuen) mahdollisuuksista.

Yhdistyksen vapaaehtoisia (yhteensä noin 170) on mukana kaikissa alla olevissa tukimuodoissa ja tapahtumissa. Ilman aktiivisten vapaaehtoisten joukkoa vertaistukitoimintaa ei pystyttäisi toteuttamaan.

Tukihenkilötoiminta

- Tukihenkilö etsitään perheille viikon kuluessa pyynnöstä, ja tukihenkilöä pyytävän toiveet pyritään toteuttamaan mahdollisimman hyvin (esim. mahdollisimman samankaltainen kuolinsyy tai perhetilanne). Mikäli samankaltaista menetystaustaa ei löydy, pyritään etsimään tukihenkilö, jolla on kokemus samankaltaisesta kuolintavasta (äkillinen / ennakoitavissa ollut kuolema).
- Tukisuhteiden seuranta toteutetaan heti tukisuhteen alussa (varmistetaan, että tukisuhde on lähtenyt käyntiin) ja sen jälkeen noin kolmen kuukauden kuluttua tukisuhteen alkamisesta. Tällöin palautetta kysytään tuettavalta ja tukihenkilölle annetaan mahdollisuus työnohjaukselliseen keskusteluun. Suurin osa palautteista kerätään tuettavilta puhelimitse, mikä on varmin tapa saada tukihenkilöille palautetta.
- Tukisuhteiden kestoa ja muotoa räätälöidään vapaaehtoisten omien toiveiden mukaisesti, sillä kaikki vapaaehtoiset eivät halua sitoutua pitkiin tukisuhteisiin. Tukihenkilö voi määritellä tukisuhteen alussa, kuinka kauan voi toimia tukihenkilönä. Ohjeena on, että tukisuhdetta tulisi ohjata kohti päättymistä viimeistään, kun se on kestänyt vuoden.

- Tukihenkilöille kehitetään ja järjestetään työnohjauksellista tukea, ks. kohta vapaaehtoisten koulutus ja työnohjauksellinen tuki.

Paikkakuntakohtaiset avoimet vertaistukiryhmät

- Tavoite: paikkakuntakohtaiset avoimet vertaistukiryhmät jatkavat säännöllisiä kokoontumisia, ja myös uusia ryhmiä aloittaa (tavoite +2 ryhmää / vuosi).
- Ryhmänohjaajia autetaan ryhmien muutostilanteissa kuten ohjaajavaihdoksissa, tilamuutoksissa jne.

Verkkovertaistukiryhmät/-illat 5 + 5 kpl ja vertaistukipäivät 3+3 kpl

Tapaamisia kohdennetaan sen mukaan, millaisilla menetyskokemuksilla löydetään vapaaehtoisia ohjaamaan ryhmiä. Varmistetaan, että kaikille lapsen menettäneille olisi tarjolla tukea vuoden aikana. Sen vuoksi järjestetään kaksi liveryhmää ja kaksi verkkoryhmää seuraavilla kohdennuksilla: äkillinen kuolema ja ennakoitavissa ollut kuolema (esim. sairaus).

Muita tärkeitä kohdennuksia, joille ei välttämättä ole muuta tukea tarjolla: ainoan lapsen menettäneet, päihteisiin lapsensa menettäneet, isovanhemmat, isät, ruotsinkieliset lapsen menettäneet. Kohdennettujen tapaamisten mainostamisessa hyödynnetään verkostoja, joiden kautta voidaan tavoittaa lisää osallistujia (esim. Lupa Lapsuuteen ry, Syöpäjärjestöt, päihdeteeman parissa toimivat järjestöt, Folkhälsan jne).

Vertaistukipäivät järjestetään pääasiassa toimiston tiloissa, mikä on kustannustehokasta. Taloudellisen tilanteen salliessa päiviä järjestetään myös muilla paikkakunnilla, jotta eri puolilla Suomea asuvilla olisi parempi mahdollisuus osallistua vertaistukitapahtumiin.

Osa vertaistukitapaamisista järjestetään mahdollisuuksien mukaan yhdessä muiden järjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa: esim. lapsettomuus ja lapsen kuolema yhdessä Simpukka ry:n kanssa, päihteisiin lapsensa menettäneet yhdessä YAD ry:n ja Nauha ry:n kanssa, erityislapsen menettäneet yhdessä Leijonaemot ry:n kanssa ja sydänlapsen menettäneet yhdessä Sydänlapset ja -aikuiset ry:n kanssa.

Vertaistukiviikonloput, 4 kpl

Kevät:

Aikuisten ja lasten vertaistukiviikonloppu pe–su (40–50 osallistujaa). Tapahtumassa on omat vertaistukiryhmänsä vanhemmille ja kouluikäisille sisaruksille sekä yhteinen muistohetki. Alle kouluikäisille lapsille järjestetään lastenhoito.

Syksy:

Isomman lapsen menettäneiden viikonloppu la–su (15–20 osallistujaa) ja isovanhempien viikonloppu la–su (10-15 osallistujaa) mahdollisesti yhteistapahtumana.

Aikuisten ja lasten vertaistukiviikonloppu pe–su (40–50 osallistujaa). Tapahtumassa on omat vertaistukiryhmänsä vanhemmille ja kouluikäisille sisaruksille sekä yhteinen muistohetki. Alle kouluikäisille lapsille järjestetään lastenhoito.

Muuta

- Facebookin suljettu ryhmä jatkaa toimintaansa vapaaehtoisten moderaattoreiden ohjauksella (3 300 jäsentä).
- Järjestetään 1–2 webinaaria eri aiheista (esim. parisuhde).
- Järjestetään verkossa lukupiiri, jossa tutustutaan surukirjallisuuteen.
- Järjestetään kirjoitusviikonloppu lapsen ja lapsenlapsen menettäneille. Menetystä käsitellään tapaamisessa tekemällä kirjoitusharjoituksia ja keskustelemalla surukirjallisuudesta (mikäli saadaan säätiön avustus). Vaihtoehtona on järjestää tapahtuma kahtena päivätapahtumana.

Yhdistyksen verkkosivujen luovat vertaistukisisällöt

- Muistoseinä, jonne lapsensa menettäneet voivat laittaa muistokirjoituksen ja kuvan

kuolleesta lapsestaan

- Säveliä ja säkeitä -sivu, jonne kerätään lapsensa kuoleman kokeneiden tekemiä lauluja ja runoja
- Vertaistarinat-sivu, jonne kerätään lapsensa kuoleman kokeneiden kirjoittamia tarinoita omasta menetyksestään

Lasten ja nuorten vertaistuki ammattilaisten ohjaamana

- Järjestetään 1–2 webinaaria (tai luentoa messuilla) sisaruksen menettäneen lapsen tukemisesta
- Kevät:
2 kouluikäisten vertaistukiryhmää vertaistukiviikonlopussa
- Syksy:
Surujärjestöjen yhteinen nuorten viikonloppu
1–2 kouluikäisten vertaistukiryhmää vertaistukiviikonlopussa
- Lisäksi tehdään yhteistyötä mm. Nuoret Lesket ry:n kanssa tarjoamalla sisaruksen menettäneille mahdollisuus osallistua yhteisiin verkkoryhmiin.

Tukikirjallisuus

Jatketaan tukikirjallisuuden jakamista perheille.

Tukikirjanen

- Aho A L, Kivikko M, Mesikämmen E, Uittomäki S. Lapsen kuolema. Tietoa ja tukea lapsen kuoleman kohdanneille. Käpy Lapsikuolemaperheet ry. Uudistettu painos 2021.
- Aho A L, Kivikko M, Mesikämmen E, Uittomäki S. När ett barn dör. Information och stöd till barnets närstående. 2014. Käpy barndödsfamiljerna rf. Ny upplaga 2021.
- Aho A L, Kivikko M, Mesikämmen E, Uittomäki S. Death of a Child. Information and support

for bereaved families. 2014. Child Death Families Käpy ry. Renewed print 2021.

Lapsiopas

- Uittomäki S, Mynttinen S & Laimio A. & Kärkkäinen K. Miten tukea lasta ja nuorta, kun läheinen on kuollut. Opas läheisille sekä perheiden parissa työskenteleville. Käpy Lapsikuolemaperheet ry. Uudistettu painos 2022.
- Uittomäki S., Mynttinen S., Laimio A. & Kärkkäinen K. Stöd till barn och unga som mist en närstående. Handbok för närstående och personer som arbetar med familjer. Käpy barndödsfamiljerna rf. Förnyad upplaga 2023.
- Uittomäki S., Mynttinen S., Laimio A. & Kärkkäinen K. How to support a child or a young person when a loved one has died. A guide for loved ones and people working with families. Child Death Families Käpy ry. Renewed print 2023.

VAPAAEHTOISTEN KOULUTTAMINEN JA TYÖNOHJAUKSELLINEN TUKEA

Strategiset linjaukset 2025–29:

Pidämme vapaaehtoisten määrän riittävänä tukemalla heidän hyvinvointiaan ja lisäämällä vuorovaikutusta.

Kehitämme työntekijöiden ja vapaaehtoisten osaamista toimia haastavissa ja monimuotoisissa tilanteissa.

Vapaaehtoisena toimiminen lapsen kuoleman kokeneille perheille on vaativa tehtävä. Kaikilla Käpy ry:n vapaaehtoisilla on kokemus oman lapsen kuolemasta, joka on myös eri tavalla läsnä heidän toimiessaan vertaistukijoina. Tämän vuoksi on tärkeää, että vapaaehtoisia koulutetaan riittävästi ja heille tarjotaan säännöllisesti työnohjauksellista tukea ja mahdollisuus myös vapaaehtoisten keskinäiseen vertaistuelliseen toimintaan.

Tavoitteena on, että vapaaehtoisia on riittävästi ja ryhmien osallistujamääriä saadaan lisättyä. Lisäksi tavoitteenamme on, että vapaaehtoiset osallistuvat toiminnan kehittämiseen, saavat

tarvitsemaansa ohjausta ja tukea tehtävissään sekä uudenlaisia osallistumismahdollisuuksia perheiden tukemiseen. Tämän ansiosta yhä useammat perheet saavat lapsensa kuoleman jälkeen itselleen tarkoituksenmukaista tukea.

Eri kokemustaustan omaavia uusia vapaaehtoisia koulutetaan, ja koulutusten markkinoimiseen jäsenistölle panostetaan. Vapaaehtoistoimintaan pyritään saamaan mukaan entistä enemmän vapaaehtoisia eri taustoilla ja eri menetyskokemuksilla, jotta toiminnassamme saadaan huomioitua paremmin erilaiset lapsen kuolemaan liittyvät tilanteet ja perheiden monimuotoisuus.

Vapaaehtoisten koulutukset

- Uusia vapaaehtoisia koulutetaan vähintään 25. Koulutuksiin voivat osallistua lapsensa menettäneet vanhemmat ja lapsenlapsensa menettäneet isovanhemmat.
- Järjestetään vapaaehtoisten peruskoulutus, jonka suoritettuaan vapaaehtoinen voi toimia monissa eri tehtävissä, esim. vaikuttamistoimintaan tai varainhankintaan liittyen. Vapaaehtoinen saa koulutuksessa perustiedot Käpy ry:n vapaaehtoisena toimimisesta, arvoista, käytänteistä jne.
- Peruskoulutuksen jälkeen vapaaehtoinen voi osallistua tukihenkilö- ja/tai ryhmänohjaajakoulutukseen. Molempia järjestetään vuoden aikana 1–2 hybriditoteutuksena (yksi livepäivä + yksi verkkotapaaminen).
- Lisäksi ryhmänohjaajakoulutusta järjestetään tarpeen mukaan alueellisesti eri paikkakunnilla, kun tarpeeksi kiinnostuneita saadaan kokoon (tavoitteena perustaa uusia ryhmiä vähintään kahdelle paikkakunnalle).
- Tarpeen mukaan perehdytetään uusia vapaaehtoisia sairaaloiden ETRI-ensitukiryhmäistuntojen vapaaehtoisiksi.
- Vapaaehtoisia perehdytetään mm. Zoomin käyttöön aina, kun vapaaehtoinen ryhtyy uuteen tehtävään ja kaipaa perehdytystä. Erillisiä yhteisiä perehdytyksiä ei järjestetä, ellei sellaiselle ilmene tarvetta.

- Järjestetään vähintään kaksi täydennyskoulutusta mm. haasteellisista elämäntilanteista (mahdollisuuksien mukaan yhdessä muiden järjestöjen kanssa tai tarjoamalla vapaaehtoisille mahdollisuus osallistua muiden järjestämään täydennyskoulutukseen).

Vapaaehtoisten työnohjauksellinen tuki

- Järjestetään voimavaroja vahvistavia työnohjauksellisia iltoja verkossa (3–4 kpl).
- Järjestetään ammattilaisen ohjaamaa (vapaaehtoistoiminnan vastaava) työnohjauksellista tukea yhteensä 4–5 paikkakunnalla tai hybridinä.
- Järjestetään kaksi työnohjauksellista virkistysviikonloppua. Toinen niistä (Voimavaroja ja virkistystä) järjestetään yhteistyössä muiden Surujärjestöjen kanssa.
- Tarjotaan henkilökohtaista työnohjauksellista keskustelutukea tarpeen mukaan puhelimesta tai verkossa.
- Vierailaan vertaistukiryhmissä (3-5 kpl) tarpeen ja sen mukaan, miltä hyvinvointialueilta saadaan avustuksia. Ryhmäkäynnin yhteydessä tarjotaan työnohjauksellista tukea ryhmänohjaajille.
- Järjestetään jokaiselle ryhmänohjaajaparille työnohjauksellinen tapaaminen verkossa.

Muuta

- Kehitetään mahdollisuuksien mukaan uusia vapaaehtoisrooleja yhteistyössä julkisen sektorin kanssa, esim. vertaishenkilö hyvinvointialueen perhekeskukseen.
- Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuus osallistua yhdessä esim. elokuvanäytöksiin tai teatteriesityksiin, jotka käsittelevät surua ja vertaistukea (vapaaehtoisille kysytään ilmaislippuja).
- Kehitetään edelleen sairaaloiden ensitukiryhmäistuntoihin (ETRI) liittyviä käytänteitä ja mm. yhteydenpitoa vapaaehtoisten kanssa. Vapaaehtoisten tehtävänä on tarjota lapsensa

menettäneille vertaistukea ja tietoa kohtukuoleman jälkeen sairaalassa. Istunnot ovat moniammatillisia, ja niihin osallistuu sairaaloiden henkilökuntaa, kuten lääkäreitä ja kättilöitä.

JÄSENASIAT

Suurin osa viime vuosien jäsenkyselyihin vastanneista on ollut sitä mieltä, että jäsenasioiden hoitaminen on sujunut hyvin. On tärkeää, että sama laatu jäsenasioiden hoitamisessa pystytään säilyttämään.

Esimerkki uuden jäsenen jäsenpalvelupolusta (kun yhteydenottopyyntö tulee ammattilaiselta)

- Sairaalasta välitetään yhdistykselle pyyntö ottaa yhteyttä lapsensa menettäneeseen perheeseen.
- Sairaala tilaa perheille jaettavaksi myös yhdistyksen tukimateriaalia, jonka työntekijä lähettää sairaalalle.
- Vertaistukikoordinaattori lähettää perheelle sähköpostitse tietoa vertaistuesta ja soittaa perheelle tukipuhelun. Puhelussa hän kertoo lähimmästä vertaistukiryhmästä ja muista tukimuodoista.
- Perheen toinen vanhempi haluaa kuitenkin ennen tapahtumiin osallistumista aloittaa tukisuhteen tukihenkilön kanssa.
- Vertaistukikoordinaattori kartoittaa sopivat vapaana olevat tukihenkilöt. Tukisuhteen kohdennus vaatii usean puhelun, jotta perheen tarpeet voidaan huomioida. Vertaistukikoordinaattori antaa vanhemman yhteystiedot yhdelle tukihenkilölle, jonka elämäntilanteeseen tukisuhde sopii.
- Jos perhe on tyytyväinen yhdistyksen tarjoamaan tukeen, he päättävät liittyä Käpy ry:n

jäseniksi.

- Perhe lähettää sähköisen jäseneksi liittymislomakkeen.
- Työntekijä tarkentaa perheen tiedot jäsenrekisteriin.
- Myöhemmin viestintävastaava lähettää perheelle jäsenkirjeen ja yhdistyksen lehden. Näin perhe saa entistä enemmän tietoa yhdistyksen toiminnasta.
- Perhe saa jäsenkirjeiden lisäksi tietoa juuri heille sopivasta tuesta, mm. kohdennetuista tapahtumista.
- KÄPY-lehden rohkaisevien artikkeleiden ja jäsenkirjeessä olevan mainoksen perusteella perhe rohkaistuu ilmoittautumaan sähköisellä lomakkeella tukitapahtumaan.
- Perheelle lähetetään lisätietoa tapahtumasta ja ohje omavastuun maksamisesta.
- Perheenjäsenet saavat tapahtumassa mahdollisuuden jakaa ajatuksiaan ja tunteitaan vertaisten kanssa ja löytävät keinoja ja voimavaroja elää surun kanssa.
- Työntekijä tiedottaa tapahtumassa yhdistyksen toiminnasta ja mahdollisuudesta liittyä jäseneksi.
- Vertaistukikoordinaattori kerää tapahtumasta palautetta ja analysoi ne. Tuloksia hyödynnetään tulevien tapahtumien suunnittelussa ja toiminnan kehittämisessä.
- Perhe kirjoittaa hyvästä kokemuksestaan seuraavaan KÄPY-lehteen. Uusi lapsensa menettänyt perhe lukee lehden ja uskaltautuu ottamaan yhdistykseen yhteyttä.
- Polku alkaa alusta...

VAIKUTTAMINEN VIESTINNÄN KAUTTA

Viestintää toteutetaan viestintäsuunnitelman avulla, johon on kirjattu viestinnän yleiset linjaukset, periaatteet ja keinot sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän osalta. Suunnitelma sisältää myös kriisiviestinnän periaatteet ja vuosikellon, jota päivitetään säännöllisesti ja jota noudattamalla viestintää voidaan toteuttaa johdonmukaisesti ja tehokkaasti.

Vuonna 2027 panostetaan erityisesti avoimista paikkakuntakohtaisista vertaistukiryhmistä tiedottamiseen paikallisesti, jotta ryhmiin saadaan lisää osallistujia. Lisäksi panostetaan verkostojen kautta viestintään, jotta voidaan tavoittaa enemmän osallistujia kohdennettuihin vertaistukitapahtumiin.

Sisäinen viestintä jäsenistölle ja yhteydenottajille

- Sähköinen jäsenkirje 8 x v (jakelu 1 000 kpl)
- KÄPY-lehti sähköisenä ja printtiversiona 2 x v (jakelu n. 1 000 kpl). Lehdessä julkaistaan kokemustarinoita, teemaan liittyviä artikkeleita, suruun liittyviä tutkimustuloksia ja tietoa yhdistyksen toiminnasta.
- Kirjallinen tukimateriaali, jota jaetaan lapsen menettäneille (Lapsen kuolema ja Miten tukea lasta...)
- Kotisivuja päivitetään aktiivisesti ja niiden kautta kerrotaan tulevista vertaistukitapahtumista ja tuodaan esiin edunvalvontatavoitteita.
- Kohdennettu viestintä: Jäsenille tiedotetaan jäsenrekisterissä olevien tietojen perusteella kohdennetuista vertaistukitoiminnoista, kuten verkkovertaistukiryhmistä ja tapahtumista tiettyjen kuolinsyiden ja lapsen iän mukaan. Lisäksi tilanteen mukaan viestitään sähköisesti paikkakuntakohtaisista vertaistukiryhmistä.
- Tapahtumista tiedotetaan osittain yhteistyössä muiden tahojen ja järjestöjen kanssa, mikä auttaa kohdentamaan viestiä oikealle kohderyhmälle.

Edunvalvonta- ja vaikuttamistavoitteet viestinnässä

- Yhdistyksen edunvalvontatavoitteita tuodaan esiin muun muassa somenostoin, lehdistötiedotteilla STT:n uutispalvelun kautta ja yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa.
- Jäseniä ja vapaaehtoisia aktivoidaan levittämään tietoa tavoitteista mm. somen ja paikallislehtien kautta.
- Osallistutaan yhteiskunnalliseen keskusteluun koskien lapsikuolemaperheiden asioita ja tutkimuksia.
- Aktivoidaan jäseniä ja vapaaehtoisia antamaan haastatteluja mm. paikallislehdille (tavoite 40 Käpy ry:tä koskevaa lehtiartikkelia/verkkojulkaisua).
- Ehdotetaan medioille aiheita ja annetaan toimittajille tietoa lapsen kuolemasta ja vertaistuesta.
- Toteutetaan kohdennettuja viestintäkampanjoita teemapäiviin liittyen, esim. syyskuussa kuolleiden lasten muistopäivä ja liikenneturvallisuusviikko sekä lokakuussa Baby Loss Awareness -viikko. Yhdistyksen arvoja tuodaan esiin viestinnässä aktiivisesti.
- Tehdään seurakuntien kanssa viestinnällistä yhteistyötä erityisesti kuolleiden lasten muistopäivän ja Tyhjän sylin tapahtumien yhteydessä.
- Osallistutaan messuille, jotka liittyvät yhdistyksen aihepiiriin tai kohderyhmiin, joko itse tai yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa. Messuilla tavataan lapsikuolemaperheitä kohtaavia ammattilaisia (lisäksi lisätään ammattilaisten tietoa Surevan kohtaaminen -toiminnan avulla).

Sosiaalinen media ja verkkosivut

- Sosiaalisen median kanavilla tavoite 2-3 päivitystä / viikko. Seuraajamäärätavoitteet:

Facebook 2 300, Instagram 1 600 seuraajaa.

- Somekanavalla, missä tavoitetaan ammattilaisia ja päättäjiä tehdään erityisesti edunvalvontaan ja vaikuttamiseen liittyvää viestintää.
- Verkkosivujen kävijämäärätavoite 21 000 kävijää vuodessa.
- Nostetaan verkkokauppaa esiin sosiaalisen median kanavissa erityisesti jäsenhankintaan ja kampanjointiin (esim. Liikenneturvan heijastinkampanjaan) liittyen.

KUOLLEIDEN LASTEN MUISTOPÄIVÄN KAMPANJA

Käpy ry:n yhtenä tavoitteena on, että yhteiskunnassamme uskallettaisiin puhua enemmän lapsen kuolemasta ja Käpy ry:n tärkeimpiin arvoihin lukeutuva kuolleen lapsen arvostus voisi toteutua paremmin. Tätä tarkoitusta varten syyskuussa 2023 lanseerattiin Kuolleiden lasten muistopäivän kampanja. Kampanjan yhteydessä toteutuvan varainhankinnan ansiosta yhä useammat perheet voivat saada tukea itselleen. Kampanjasta on tarkoitus kasvattaa vuosi vuodelta laajempi.

Vuonna 2027 kampanjan kasvattamista jatketaan. Kampanjasivustolla

<https://kapy.fi/muistopaiva/> kerrotaan, miten muistopäivän tilaisuuden voi järjestää sekä miten yksittäiset henkilöt ja yritykset voivat lahjoittaa vertaistuen järjestämiseksi. Sivustolle kootaan tietoa muistopäivän tapahtumista eri paikkakunnilla sekä kampanjassa mukana olevista yrityksistä ja tahoista.

Kampanjan tavoitteet vuodelle 2027

- Kampanjasivuston kävijämäärän nousu 5 500 kävijään.
- Kuolleiden lasten muistopäivä näkyy vähintään 20 mediassa ja yhdistyksen edunvalvontatavoite suruvapaa mainitaan useassa mediassa.
- Somessa monet eri henkilöt ja organisaatiot, kuten vaikuttajat, päättäjät ja seurakunnat eri puolella Suomea kertovat muistopäivästä, ja päivitykset saavat yhteensä tuhansia tykkäyksiä.
- Kampanjan tukijaksi lähtee vähintään 40 yritystä ja tahoja.

- Varainhankinnan tuotoilla toteutetaan valtakunnallista toimintaa lapsikuolemaperheiden tueksi. Varat käytetään yhdistyksen vertaistukitoiminnan järjestämiseen sekä vapaaehtoisten vertaistukijoiden koulutukseen ja työnohjaukseen.

TALOUS

Strateginen linjaus 2025–29: *Monipuolistamme toimintamme rahoituspohjaa.*

Yhdistyksen rahoitus perustuu suurimmaksi osaksi Sosiaali- ja terveysministeriön Veikkauksen tuotoista myöntämään avustukseen. Sosiaali- ja terveysministeriö leikkaa avustuksia vuonna 2027 osana valtiontalouden säästöjä riippumatta järjestöjen toiminnan vaikuttavuudesta ja tuloksista. Näin ollen muihin rahoituslähteisiin ja varainhankintaan on panostettava tulevana vuosina entistä enemmän.

Julkisen rahoituksen lisäksi tärkeitä rahoituslähteitä Käpy ry:lle ovat jäsenmaksut, hyvinvointialueiden avustukset ja mm. säätiöiden apurahat. Hankeapurahojen hakemisessa tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä esim. oppilaitosten kanssa.

Tuotemyynnissä keskitytään tuotteisiin, joilla on jokin symbolinen arvo jäsenille (mm. korut) ja joita on helppo kuljettaa mukana tapahtumissa. Käpy ry:n verkkokaupassa on oma osionsa jäsenetutuotteille, joissa yritys lahjoittaa osan tuotosta Käpy ry:lle ja antaa Käpy ry:n jäsenille alennuksen. Verkkokaupan jäsenetutuotteiden määrää pyritään lisäämään, minkä avulla varainhankintaa ja yritys yhteistyötä pystytään vahvistamaan.

Kuolleiden lasten muistopäivän kampanjan avulla pyritään edelleen lisäämään lahjoitustuloja ja aiheen näkyvyyttä (ks. kohta Kuolleiden lasten muistopäivän kampanja).

Kaikessa toiminnassa ja talouden suunnittelussa pidetään mielessä, että toiminnan keskiössä ovat lapsensa menettäneet, tukea tarvitsevat perheet. Toimintaa ja kulukohteita priorisoidaan keskittämällä suurimmat työajalliset ja taloudelliset resurssit ydintoiminnan järjestämiseen.

EDUNVALVONTA, VAIKUTTAMINEN JA ASIANTUNTIJATOIMINTA

Strateginen linjaus 2025–29: *Edistämme lapsikuolemaperheiden asemaa ylläpitämällä keskustelua ja hyödyntämällä tutkimus- ja kokemustietoa. Lisäämme tietoisuutta surevien perheiden tilanteista ja tarpeista yhteiskunnassamme syventämällä yhteistyötä ja verkostoitumista strategisten kumppaneiden kanssa.*

Yhdistyksen vaikuttamistoiminnassa keskitytään vuosittain niihin tavoitteisiin, jotka yhteiskunnassa kulloinkin ovat ajankohtaisia ja jotka yhdistyksen hallitus priorisoi tärkeimmiksi. Vuonna 2027 jatketaan erityisesti kahden päätavoitteen, suruvapaan ja kuolleen lapsen nimeämisoikeuden, edistämistä. Hallituksen edunvalvontatyöryhmä edistää tavoitteita yhdessä työntekijöiden kanssa.

Käpy ry edistää Suomeen Tanskan ja Islannin suruvapaiden kaltaista mallia, jossa kaikilla alle 18-vuotiaan lapsen menettäneillä vanhemmilla on oikeus ansiosidonnaiseen päivärahaa 26 viikon ajalta lapsen kuoleman jälkeen. Vapaan tulee olla joustava ja mahdollista pitää myös lyhyempänä. Töihin palaaminen tulee olla mahdollista jo aiemmin, jos vanhempi niin toivoo ja hänen vointinsa ja tilanteensa sen sallii. Mallin tulee huomioida myös opiskelijat, työttömät, yrittäjät ja epätyypillisissä työsuhteissa olevat ihmiset.

Päätavoitteiden lisäksi muita edistettäviä tavoitteita voivat olla mm. seuraavat: lapsen kuoleman jälkeisen kriisiavun tarjoamisen järjestelmällinen kehittäminen, oppilashuollon ja psykososiaalisen tuen turvaaminen sisaruksensa menettäneille lapsille, sairausloma- ja työhönpaluukäytänteet lapsen kuoleman jälkeen sekä työyhteisöjen taidot kohdata sureva.

Yhdistys jatkaa toimimista Monimuotoiset perheet -verkostossa, jonka tavoitteena on viedä tietoa perheiden monimuotoisuudesta päättäjille ja vaikuttaa palvelujärjestelmään ja lainsäädäntöön. Käpy ry:llä on verkostossa omat edunvalvonnalliset tavoitteensa. Verkoston työntekijät vievät tietoa eteenpäin poliitikkojen ja viranhaltijoiden tapaamisilla, erilaisissa tapahtumissa sekä yhteiskunnallisissa keskusteluissa ja kohtaamisissa. Verkosto on koonnut perheiden yhdenvertaisuutta ja hyvinvointia edistävät tavoitteet vuoden 2027 eduskuntavaaleja ja hallitusohjelmaa varten.

Muuta

- Osallistutaan 18. Surukonferenssin järjestämiseen. Konferenssissa ammattilaiset ja surevat saavat tietoa suruun, surevan kohtaamiseen ja tukemiseen liittyvästä tutkimus- ja kokemustiedosta. Vuoden 2027 surukonferenssin järjestäjätahot varmistuvat vuoden 2026 aikana. Vuoden 2026 surukonferenssissa järjestäjänä ovat Käpy ry:n lisäksi Nuoret lesket ry, HUOMA ry, Surunauha ry, Tampereen Yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Mieli ry sekä Suomalaisen kuolemantutkimuksen seura ry, lisäksi yhteistyökumppaneina ovat Kirkkohallitus ja Syöpäjärjestöt.
- Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan pohjoismaisiin tai kansainvälisiin yhteistyötapaamisiin, tavoitteena edunvalvonnallisten asioiden, tutkimustiedon ja hyvien käytänteiden jakaminen ja oppiminen.
- Jatketaan suruun liittyvää tutkimuksellista yhteistyötä Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnan kanssa. Aktivoidaan opiskelijoita tekemään kyselyjä ja opinnäytetöitä yhdistyksen tavoitteisiin liittyvistä aiheista edunvalvontatyön tueksi.
- Tehdään vaikuttamistyötä myös Surujärjestöjen yhteisen Surevan kohtaaminen -toiminnan kautta.
- Toimitaan asiantuntijana lapsikuolemaperheiden asioissa, mm. osallistutaan lapsikuolemaperheiden palveluita kehittävien verkostojen toimintaan ja annetaan asiantuntija-apua yhteistyökumppaneille. Tuetaan opiskelijoita aihetta käsittelevien opinnäyte- ja kehittämistöiden tekemisessä.
- Jatketaan tiivistä yhteistyötä muiden surujärjestöjen eli Nuoret Lesket ry:n, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n sekä Surunauha ry:n kanssa niissä toiminnoissa, joissa yhteistyö säästää resursseja ja tuo lisäarvoa kohderyhmälle. Mahdollisia yhteistyömuotoja vuonna 2027 ovat valtakunnallisen Surukonferenssin lisäksi kaikkien järjestöjen jäsenistölle avoimet koulutukset, vapaaehtoisten työhohjauksellisen tuki, nuorten tuen järjestäminen sekä toisilta oppiminen ja yhteisen toiminnan arviointi mm. hallitusten ja työntekijöiden yhteisessä koulutus- ja kehittämispäivässä.

SUREVAN KOHTAAMINEN -TOIMINTA

Käpy ry:n hallinnoimaa Surevan kohtaaminen -toimintaa jatketaan Ak-avustuksella, ja siitä tehdään erillinen tarkempi toimintasuunnitelma myöhemmin.

Yleistä

Surevan kohtaaminen -toiminta on neljän surujärjestön yhteistä toimintaa. Tavoitteena on lisätä ammattilaisten ja ammattiin opiskelevien valmiuksia ja tietoa siitä, miten läheisensä kuolemaa surevia tulee kohdata, tukea ja ohjata tuen pariin. Laajempaan tavoitteena on parantaa surevien saamaa tukea ja helpottaa tuen löytämistä.

Toiminnan taustalla ovat Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Nuoret Lesket ry ja Surunauha ry. Toiminta on valtakunnallista ja sitä hallinnoi Käpy ry. Toiminnan päätöksenteosta vastaa johtoryhmä, joka koostuu surujärjestöjen toiminnanjohtajista. Toimintaa tukee ja kehittää ohjausryhmä, jossa on edustajat myös surujärjestöjen hallituksista.

Surevan kohtaaminen -toiminta saa sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää Ak-avustusta Veikkausvaroista. Toimintaa edelsi Surevan kohtaaminen -hanke (2018–2021), jossa kehitettiin toiminnan sisältö.

Surevan kohtaaminen -toiminnassa on kaksi keskeistä toimintatapaa

1) Kokemusasiantuntijatoiminta

Kokemusasiantuntijat jakavat kokemuspuheenvuorojen kautta ammattilaisille ja opiskelijoille tietoa omista kokemuksistaan ja surevan tukemisesta. Kokemusasiantuntijat ovat surujärjestöjen jäseniä. Vapaaehtoisia tuetaan kokemusasiantuntijan tehtävässä esimerkiksi niin, että heille tarjotaan koulutusta, materiaaleja ja työnohjauksellista tukea. Surevan kohtaaminen -toiminta myös välittää kokemusasiantuntijapuheenvuoroja sekä haastattelu- ja tutkimuspyyntöjä.

2) Asiantuntijatieto ja vaikuttaminen

Tieteelliseen tutkimukseen pohjautuvaa tietoa välitetään surevankohtaaminen.fi-sivustolla, jossa on laaja tietopankki surusta, surevan tukemisesta ja eri tukitahoista ja -muodoista. Aiheeseen liittyvää tietoa jaetaan myös erilaisissa verkostoissa, työryhmissä ja Surevan kohtaaminen -toiminnan viestintäkanavissa.

Toiminnan tavoitteet

1. Surevan kohtaamiseen ja tukemiseen liittyvä yleinen tieto sekä kokemustieto lisääntyy ammattilaisten ja opiskelijoiden keskuudessa valtakunnallisesti kokemusasiantuntijatoiminnan kautta. Surujärjestöjen kokemusasiantuntijatoiminta on yhtenäistä ja laadukasta.
2. Surevan kohtaaminen -toiminnan kokemusasiantuntijat saavat riittävästi koulutusta ja tukea vapaaehtoistehtävässään. Kokemusasiantuntijatoiminta on merkityksellistä myös heille itselleen.
3. Suruun ja surevan kohtaamiseen liittyvä tutkimus- /asiantuntijatieto on kootusti saatavilla ja helposti löydettävissä. Tieto on saavutettavaa, laadukasta ja kehittyvää.
4. Tieto surevien tarpeista, tarjolla olevasta tuesta ja sen haasteista sekä kehittämistarpeista lisääntyy verkostoissa ja työryhmissä tehtävän vaikuttamistyön ja viestinnän kautta.
5. Surevan kohtaaminen -toiminnan viestintä on säännöllistä, laadukasta ja ajantasaista. Toiminnan tunnettuus ja näkyvyys lisääntyvät ja tavoitetaan uusia kohderyhmiä ja yhteistyötahoja.